

Misjoniteated

Nr. 12.

Tallinnas, 1931.

10. aastakäik.

Tähtis koosolek Genfis.

(Lõpp.)

Üks saadik oli Londonist, kes esitas tugevat organisatsiooni, kes end nimetavad „Isfanda päewa kaitsjateks“. See organisatsioon oli esitanud läinud aastal Inglise valitsusele suure palve, millel oli 1.471.746 allkirja. Ta palus sulgeda kino ja teatrit pühapäeval. Aga iseäralik, ta ei saanud luba oma protesti awalikult ette tuua, vaid võis seda ainult kirjalikult üle anda. Meil on aga 314.000 koguduseliiget kogu maailmas, ja meie saime neli korda awalikult rääkida. Ja iseäranis neljas wend sai luba imelikul wiisil. Jälle ja itka jälle küsijin ma endalt, miks ei antud võimalust rääkida sellele mehele, kes esindas paljuid miljoneid pühapäewa pidajaid. Sellepärast, et tema protest ei olnud mitte rajatud piiblistele tõdedele. Tal ei olnud ühtegi tõendust pühapäewa kasuks ei piiblist ega ajalooft, sest pühapäew on nädala esimene päew ja piiblis ei ole seda rahupäewaks nimetatud. Ajalooliselt ei ole nüüdne pühapäew ka see päew, mil Kristus on üles tõusnud, sest Kristus tõusis üles nädala esimesel p. 25. märtsil. See kuupäew jääb, päew aga wahetub iga aastaga. Ülestõusmispäew ei ole sellega nädalapäew waid kuupäew. Nõnda siis ajalooline ülestõusmispäew on 25. märts, aga mitte nädala esimene päew, niinimetatud pühapäew (Sonntag). Nii võis saadik protesteerida ainult sel põhjusel, et pühapäewa pühitsemine on paljudele wanaits harjunud kombeks. Juutidel ei ole küll terwet Jumala õpetust, aga sel juhul võisid nad oma protesti hingamispäewa kasuks awaldada. See delegaat oli oma protesti hästi wälja tõotanud, aga omadused, mis piiblis Jumala poolt antud hingamispäewa jaoks, kasutas ta pühapäewa kasuks ja ehtis pühapäewa õige hingamispäewa riidega. Ma tahaks ka teilt küsida, kas ta võis sel korral üles astuda kui õige Jumala tõe tunnustaja? Teie kõik ütlete, ei! Sellepärast Isfand juhtis ka nii, et kuigi ta suurt organisatsiooni esindas, ta ei wõinud sel

suurel maailma-koosolekul oma suud awada ja rääkida. Nii imelikult on Isfand juhtinud. Kolm päewa kestis kalendrireformi üle läbirääkimine. Ei ole võimalik kõigest kirjutada. Aga ühte peab ütleva, need olid päewad suure tähendusega meile kui Jumala rahwale. Mitmesugused effiteelewiivad põhjendused toodi suurte meeste poolt ette, et nende waateid õigustada, et nädal olewat juba nii tihti muudetud, ja sellega adventistide poolt ettetoodud põhjust nädala püsiwuse kohta ümber lükata. Iseäranis ma nimetan kõnet professor C. F. Marwinilt, kes ilmajaama juhataja Ameerika Ühendriiges. Ta tahtis tõendada, et nädal on juba kaua muudetud, ja ütles: „Me teame kõik, et Jeesus ja tema jüngrid olid juudid ja ka esimeses koguduses olid enamuses juudid, nad pidasid kõik hingamispäewa kuni 3. aastasajani ja alles siin hakkasid kristlikud kogudused pühapäewa pidama, ja sellega on ju nädal muudetud“. Need sõnad olid wäga head hingamispäewa kasuks, kuid mitte tõenduselt, et nädal on muudetud. Nädal on jäänud muutmata, aga inimesed on hakanud pidama esimest nädalapäewa seitsmenda asemel. Niisuguste suurte meeste sõnad on veel tõenduselt sellest, mis meie alati oleme rääkinud, et pühapäew wõeti üles alles kolmandal aastasajal kiriku poolt, ja see iseeneses ei ole midagi nädalas muutnud. See pidi olema selleks, et delegaatidele näidata, et adventistidel on wale ja nädal on muudetud. Waidlust jätkati. Sääli oli ka teisi ettepanekuid, kalendrit 12 kuuga jätta ja kuusid ühtlustada ja seda nii, et jääb ka tühipäew. Selle üle oli rääkimist poolt ja wastu. Ükki tõusis üles Belgia delegaat ja ütles: „Juudid on tühipäewa wastu protesteerinud ja palunud hingamispäewa neile jätta, aga meie riikides suurem jagu juute peab oma äriüksed lahti ja saadawad ka omad lapsed hingamispäewal kooli ja nüüd nad tahawad saada hingamispäewa“. Seda kordasid ka teised

delegaadid, nii et mõis peaaegu näha kuidas waenlane sai võimust. See neljapäeva hommitupool oli meile väga raste. Mõned delegaadid puudutasid ka adventiste, ja öeldi mõndagi mis oli täiesti eksitaw ja meie olime mures. Schweitzi delegaat toonitas iseäranis, et kalendri muutmise läbi ei sünni mingisugust tagatiusamist adventistidele ega teistele, ja kui kellelegi raskust sünnitatakse, siis on see ainult sellepärast, et ta seda ise endale põhjustab. Sel oli ka suur mõju kõigile ja asi näis halvasti lõppewat. Pärast ühist palwet meie palwetoosolekul, mida meie pidasime hotellis iga päew, tulime otsusele toosoleku juhatajat paluda meile anda võimalust selgituse andmiseks nende peetud kõnede kohta, mis meid olid puudutanud. See ei olnud küll võimalik, kuna meie olime juba rääkinud kolm korda. Jumal oli aga nii juhtinud, et juhataja andis meie wennale, Dr. Nussbaumile Prantsusmaalt, aega rääkida. See oli auline aeg kui Dr. Nussbaum pidas võimsa kõne. Ta andis igale wale väljendusele, millega meie protestile kallale tungiti, wastuse. Iseäranis ta tõendas selgesti kõigile delegaatidele kuidas tagatiusamine tuleb. Tal oli palju huwitawaid läbielusi, mida ta siin ette tõi. Wend Dr. Nussbaum sündis Schweitzi ja kui wanemad teda kooli saatsid, kuid hingamispäewal mitte, siis nad pidid kogu aja tema eest trahwi maksma, ja see kestis kuni kestkooli lõpetamiseni. Ülikoolis käimine keelati talle ära kuna ta hingamispäewal ei käinud loengutel ja nii pidi ta minema Prantsusmaale. Sääal on küll ka samad seadused, aga koolinõutogu ei tahtnud meest, kes ustaw oli, koolist wälja heita. Nii sai Dr. Nussbaum oma hariduse Prantsusmaal. Ta näitas kuidas just nüüd Schweitzi — wabaduse maal — adventiste nende usu pärast tagatiusatakse, sest nad ei saada omi lapsi hingamispäewal kooli.

See kõne oli awaldanud suurt mõju kõigile osawõtjatele ja sellest ajast nii öelda pöördus lehekülge.

Kui mitmete delegaatide poolt tõsteti süüdistusi juutide vastu, et nendel on hingamispäewadel kaupluste uksed awatud ja nende lap-

sed saadetakse hingamispäewal kooli ja sellega astuwad üle hingamispäewast, siis ma mõtlesin ka meie eneste peale. Kas meie õed-wennad ka tõit on sellest puhtad, kas meie ei astu ka hingamispäewast üle kui meie oma lapsed hingamispäewal kooli saadame? Meie ise aga läheme toosolekule, ja sel ajal on meie lapsed ilmalikkudes koolides. Kas ei hakka inimesed ka meie peale kaebama kohtupäewal ja meid süüdistama? See on väga tähtis küsimus, mida me täna peaksite wastama. Ürgem saagem teistele komistuseks. Paljud õed-wennad maksawad trahwi, teised on wanglas, sest et nad ei saada oma lapsi hingamispäewal kooli. Ja meie? . . . Kus on lapsed hingamispäewal? . . . Kui Dr. Nussbaum oma kõne lõpetas, siis astusid mitmesuguste riikide delegaadid üksteise järele üles ja ütlesid, et nende walitsused wõtawad arwesse kõitide usuliste ühingute huwid, kui kalendrireform peaks wastu wõetama. Nii anti ka see küsimus nõutogule otsuse tegemiseks.

Kats päewa läbi töötas nõutogu selle küsimuse kallal ülestõusmispuha kindlaksmääramise ja kalendrireformi üle. Esmaspäewal, 19. oktoobril oli wiimane toosolek, kus loeti ette nõutogu otsus. Ettepanek ülestõusmispuha kohta kõlas: „Ülestõusmispuha määramised jäetud kiriku hoolde“. Mõnda ei ole siin mingit muutust ette wõetud. Teine ettepanek kalendrimuutmise kohta lükati edasi kolmetunnilise waieluse järele määramata ajale. Mõnda on ka soow kalendrit muuta läbi kukkunud. Nii suured ja uhked kui kalendri-uwendajad olid, seda wäitsemaks ja alandlikuks nad muutusid, kuna kogu asjast ei tulnud midagi wälja.

Selle liikumise läbi on tõde paljudele selgemaks saanud ja arwamine, et aeg on läinud kaduma, on õiendatud. Ja nüüd teawad paljud, et aeg ei ole läinud kaduma ja et hingamispäew on õige Issanda päew. Selle liikumise läbi oli meil ilus võimalus kohtlastele hingedele kuulutada täielisel määral hingamispäewa. Meie ei pea rahul seisema, waid rahwast õpetama, neid hoiatama ja neile tõde selgitama.

Issand olgu kõige eest kiidetud.

T. T. Babienco.

Aasta wahetusel.

E. Ney.

Aasta aasta peale, elus mööda läeb;
Tulewiku waates film meil seisma jääb.
Kes mind läbi aitab, teise aasta sees,
See on armas Jeesus, minu abimees.

Imelik kahjutunne asub rinda, kui mõelda, et warsti on jälle üks aasta möödas. Ta ei tule

enam kunagi tagasi; inimajaloos ei kirjutata ialgi enam arwu 1931. Mja mõiste on jellestõttu üks erilistest, et teda ei saa tagasi tuua. Maliselt alla-poolle woolawa wee jarnaselt jões kaowad meist möödudes päewad, kuud ja aastad, ilma et neid weel kord saaksite näha. Meil on weel wärskelt meeles, kui see aasta algas ja misuguste lootus-

tega ja tunnetega temasje astufime. Me ei teadnud, mis ta pidi tooma igaihele isiklikult ja maailmale kui terwikule. Müüid me oleme juba näinud, mis ta on annud, kuigi on raske hinnata kõike sündmuste järeldusi nende ulatuses; teatud osa selgub alles tulewikus. Siiski võime läbielatuist palju õppida.

Räesoleva aasta sündmustel on suur tähtsus maailma ajaloo. Sündmused, nagu neid näeme arenemat poliitilises, majanduslises, ühiskondlises, ja usuelus, peavad uskliketele, kes tunnevad püha kirja, tähtsa jutluse. Maailma rahu on praegu kõikumam, kui kunagi peale sõda. Rahvasteliit on näidanud end jõuetuna rahvusvaheliste tülide lahendamises. Lootused väevähendamise konverentsi töö tulemustesse, mis peab kokku astuma 2. veebruaril 1932, vähenewad sel möödul, kuidas see aeg läheneb. Juba kõneldatakse isegi selle edasi-liikumisest, sest kardetakse, et praeguse pinewa poliitilise seisukorra ja ärewa meeleolu juures on raske saamutada kindlaid tagajärgi. Riigid reaktiivsed hoogsalt ja rahuingel näib taandumat. Umbusaldus ja waen täidab rahmaid. Armageddon läheneb. Majandusline kikkus muutub päew-päewalt rõhuwamaks, ja haarab terwet maailma oma kohutawatesse kaisutustesse. Väljapääsuteed ei paista kufagilt. Suhtiwad mehed ei saagi aru raskest õigest põhjustest; kõik näib olewat paistatud segi ja mingisuguse häwitawa mõju all, kus inimesed ei jõua endid headuse kasuks maksma panna. Klassiwaheline mõitlus omab äärmise terawuse. Kurjuse wool on nii tugew, et ähwardab ära pühkida headuse alused. Tapmised, röövimised, petmised, abielurikkumised ja kohutawad asjad on igapäewaselt nähtuselt. Meid asju nägime juuresti kaswawat 1931. aastal. Selgemalt, kui eelmisel aastal räägib ta meile, et wiimased armupäewad on kätte jõudnud. Warsti saawad ilmsiks Jumala kohtunuhklused, millistes pole enam leida iaewa halastust.

Me astume mitte kerge südamega järgmisesse aastasse: wana aasta pärandus on raske kanda. Walguse lapsed teawad, et pole enam rahu tulemas. Maailma kurb ja raske seisukord näitab meile selgelt meie kohustusi niihästi iseeneeste kui ka teiste wastu. Müüid on pühalik ja tõsine aeg, et peakfime oma isikliku hingedõnnistuse üle järele mõtlema. Misfugused on meie mööduwa aasta läbielamised? Kui maailm läheneb kiirelt otsustamistunnile, kas oleme kui usklikud oma Issandale ligemale jõudnud? Kas on meie nimed kirjutatud Talle eluraamatusse? Kas jääwad nad sinna seisma? Praegu on käimas uuriw kohus taewas, kus waadatakse läbi ja otsustatakse ära igaihe asi. Armuline Ennistegija tahaks ära kustutada kõikide patud. See ei wõi sündida muidu, kui pattude ülestunnistamise ja mahajätmise läbi patuse enese poolt. Kristuse arm on küllaldane igaihele. Cri-

ti meie aja jaoks on see jumalik ülestatfje: Seepärast parandage meelt ja pöörake ümber, et teie patud wõiksid saada ära kustutatud, nõnda et jahutamise ajad tuleksid Issanda palgest." Apt. 3, 19. Silise wihma aeg on käes, sest lõikus peab küpsema. Issand tahaks wälja walada oma Waimu, et tema rahwas jaksaks läbi minna wiimast wiletusest ja wõiks seista ilma wigata Talle aujärje ees. Raskest ajad on juba käes, aga Jumala rahwas pole weel täielikult oja saanud jahutamise aegadest. Kristuse tulemine tabab maailma ootamata ja ettevalmistamata, nagu linnupüüdjaja pael. See on küll kurb. Pühakiri ja tunnistused näitawad üht teist tõiasja, mis weel kurwem, nimelt, et paljud Jumala koguduse liikmetest, kes ütlewad endid uskumat wiimast hoiatuse kuulutust, on Kristuse tulemises ettevalmistamata, ja neid heidetakse ära, kui kõlbmatuid. Miks niisugune kohutaw seisukord paljudele? Kas ei näidanud märgid küllalt selgelt kiiretlähenevat lõppu? Kas polnud ewangeliium küllalt wägew päästma? Ei, põhjus ei seisa siin. Süüdi on usmata meel, tahtmatust patust loobuda ja ennast aidata lasta. Küsi igaüks endalt: Kas olen mina tahtlik ülekohtust lahutama ja Peastja armu täielikuks lunastuseks wastu wõtma?

Weel on aeg tõsiseks järelemõtlemiseks oma seisukorra üle; weel on Kristuse wägew käsi wäljasirutatud patuste päästmiseks. Wana aasta patte ja wigu ei peaks mitte kaasa wõtma uude aastasse, sest nad rikuwad ära uue aasta, seda tehes pahemaks wanast. „Nõnda ütleb Jehoowa: Seiske teede peal ja waadake ja küsi igeaweste jalgteede järele, mis see hea tee on, ja käige seal peal, siis leiate hingamist oma hingele." (Jer. 6, 16.) Kellel pole jalgade all igawest jalgteed, seda ähwardab igea heit kuristikku langemise hädaoht. Wõib-olla lööb tulewal aastal ajaloo kell maailmale wiimase hoiatushoobi. Kõik on tume ja teadmata. Jumala juures aga pole pimedust ja kes kõnnib Lemaga, selle ees muutub kõik walgeks Tema ligioleku läbi. Taawet oli walmis kargama oma Jumalaga üle müüri. Samuti wõib igea kristlane kõik arenada Kristuse läbi, kes teda wägewaks teeb. Usaldame taewast Isa ja asume uue pühendamise ja andumusega tema käefõrwal uue aastasse. Me wõime teda alati usaldada ja temalt abi oodata, kui kõnnime puhta südametunnistusega. 1. Joh. 3, 21.

Hingede päästmistöö jõuab pea lõpule. Adwentkuulutuse on teinud wiimasel ajal eriti suuri edusamme; ta on lewinud üle maailma. Siiski on weel miljonid, kes pole kuulnud hoiatust. Töö lõpuosa peab kiiresti sündima. Kindlasti tahab Issand anda järgnewal aastal palju suuremat edu, kui seda warem olnud. Ta ootab, et tema rahwas ärkaks kohusetundele ja pühendaks ennast ja oma wahendeid tööle. Kas oleme teinud oma oja? Kas oleme olnud ustawad ajakafutamises, kümnises

ja anetes? Ürgu püüidku keegi Jumalat petta, sest warsti peame kõigist aru andma. Ürgu astugu keegi uude aastasse neid wanu patte kaajas lohistades. Nad häwitawad meid täiesti, kui seda teeme. Jakobus manitseb: „Kes nüüd mõistab head teha, ja ei tee seda mitte, sellele on see patuks.“ Jak. 4, 17. Meie oma igawene saatus on kaalul; meie kaasinimeste tulewik on äraolenew meie tege-

wusest. Mõtleme sellele pühalikule wastutusele. Palume Issandat, et ta meid üles ärataks ja armu annaks afuda õigele teele, mis wiiks ülespoole, lähemale walguise riigile.

Issanda aidaku meid kõiki lõpetada wana aastat andeks antud pattudega ja puhta aruandega ning algada uut aastat Kristusega, temale järgides kuhu ta meid iial wiib.

Seda on teinud waenlane.

Mat. 13, 24—30.

Palju siin maailmas ei ole mitte Issandast, waid waenlastest. Tähendamisjõnas heast seemnest on Kristus pillikult kujutanud Jumala kannatlikkust ja kuidas ta mõnesugustele selle maailma siindmustele waatab. Me wõime palju sellest tähendamisjõnast õppida. Iseäranis kuidas meie oma õde-wendadega elame. Meile inimestele on kerge kiiresti ja waljult kohut mõista, me kaldume kiiresti tõukama, neid hukka mõistma ja neid kõigele heale kõlbmatuks pidama. Nii ei ole taewane Ista mitte. Kas ja ei ole mu armas lugeja rõõmus, et Issand sinuga nii kaua on kannatlik olnud? Kes on küllalt puhas Jumala silmis, kes wõib oma õigusele rajada ja Jumala juure tulla? Kas meile kõigile ei lähe tarwis Jumala armu? Kas me wõime enda üle kiidelda wõi oleme iseenejst wäärilised. Mida me wõime öelda? Mul on rõõm, et meie taewane Ista ei ole inimene, sest muidu oleks palju walesti talitatud. Jumal on kannatlik, armuline, rikas heldusest ja tõest. 2. Mos. 34, 6. Ja oma helduse järele käib ta meiega ümber. Meie aga sellewastu oleme karmed otjust läbi wiima ja meie tasakaalustamatu otjustuswõime ja ägedus kõrwaldab need teelt, kes meil ees on.

Nii ei talita mitte Jumal. Kristus ütles: „Et teie ühtlasi seegi nisu wälja ei liisu, kui teie umbrohtu kofku kogute. Laske mõlemad ühtlasi kaswada lõikuseks.“ Mat. 13, 29, 30. Me peame ka ootawalt talitama.

Warsti on käes aasta lõpp, kus koguduse raamatud läbi waadatakse ja nimele üle, kes on aasta jooksul muutunud nõrgaks, räägitakse ja otjustatakse liikmena maha kustutada. Minule on see walus töö, ja nii ma usun ka teistele. Aga arm-

jad õed-wennad, kas me ei peaks ka siin Seesuse eeskujule järele käima. Kas meie oleme kõik teinud hinge päästmiseks, kas me oleme olnud heaks eeskujuks nõrkadele? Kas me ehk ei ole põhjuse nende teele asetanud, et neid nõrgaks teha? Armsad õed-wennad, käigem armus ja halastuses. Püüidke kõiki päästa kes end päästa lasseb, olge wäga ettewaatlikud. Üks hing on wäga kallis Jumala ees. Kristus on nende eest kannatanud. Olgu meile alati selge hinge õige wäärtus. See on enam wäärt, kui muu maailm. Ta on ostetud Jumala Poja kalli werega. 1. Petr. 1, 18, 19. Oh wõiksimine hinnata ükskeist ja nii armastada, nagu Seesus meid armastab.

See on dieti nii, et Jumal on lubanud kogudusele neid wälja panna, kes ei taha pattu maha jätta ja koguduse noomitust ei kuula. Aga see peab siindima siis, kui kogudus on teinud kõik, et päästa hinge. Mat. 18, 15—20. Ürgem tarwitagem seda suurte eesõigust kurjasti, sest see tähendab wäga palju meie jaoks ja ka hinge kaduma minekuks. Dodakem parem pisut ja töötagem nendega ja päästkem neid. Olge ühesugused taewase Ista, sest ta lasseb päikese tõusta heade ja kurjade üle. Mat. 5, 45. Annaks Jumal meile armu igaiühaga nii ümber käia.

Selles tähendamisjõnas on ka wali teadaanne neile, kes on nimetatud umbrohuks. „Koguge enne umbrohi ja siduge wihtu seda ära põletada.“ Mat. 13, 30. See ei ole mingi eesõigus, olla umbrohi ja jääda selleks. Annaks Jumal, et ühtki meist ei leitaks umbrohi olewat.

Wennalikku terwitusega

J. T. Vabienco.

Sülastäit Iida-Aafrikas.

Nasta algul külastas wend C. K. Meyers, generaal-konwerentji sekretär, ja meie misjonipõlde sekretär Iida-Aafrikat ja Abyssiniat. Me saime külastäigust niihästi waimustatud kui ka oma kohuses kütkestatud. Me olime tõepoolest waimusta-

tud, kui nägime seda muutust, mis oli leidnud aset nende tuhhandete pärismaalaste elus, kes on olnud misjoni ja ewangeeliumi mõju all. Aga meie kohustus kaswas ka seda suuremaks, kui nägime, kui juur töö peab weel saama tehtud. Me olime koh-

kuunud selle üle, et Kenias, Tanganjikas ja Ugandas, Ida-Aafrika maa-aladel, on ligi 175 mitmejuguist juguharu, millest 155 ei ole veel midagi kuulnud adventiisulutusest. Mõned juguharud on küll väikesed, aga jeda mitte vähem peavad kõik veel õnnistuse rõõmkuulutust kuulma.

Meie misjonitööd Ida-Aafrikas juhitakse üheistkümnest keffkohast välja minnes, mis kõik on Euroopa misjonäride hooldada. Jumal on misjonääre nendel põldudel väga õnnistanud. Meil on siin umbes 300 hingamispäewakooli ligi 11.000 liikmega. Üle 4000 hinge on juba ristitud ja osutuvad ustawaiks kogudusliikmeiks. See arv on saadud kiirest juurekaswust. Meie misjonärid on wiimasel kahel või kolmel aastal iga aasta kohta ristitud 700—800 hinge ümber.

Paljud meie armsad sõbrad huwitawad kuulda midagi nendelt kaugele põldudel, mida toetatakse niihästi meie annete kui ka meie palwete läbi. Balti unioon on saanud juba ka oma misjonäri perekonna, Sproged, sellele põllule.

Kui me saabusime Aafrikasse, pidime oma misjonijaama jõudmiseks juure wahemaa sõitma rongiga ja autoga ja ka jala käima. Välja arwatud üks, ajuwad kõik teised kaugele siinemaal. Reisil Keff-Tanganjikassee tulime mööda jeda teed, kus 50—60 aasta eest muhameedlijed-orjakauplejad oma äri ajasid. Need jumalatud inimesed tulid siinemaale, ostsid seal orje üles ja ajasid neid suurte jalkade kaupaga nagu loomi, siiski seotult, rannale. Siin toodi nad laewale ja saadeti maadesse, kus neid edasi müüdi. Wanad pärismaalased teawad jutustada veel kolemaid lugusid nendest päewadest. Tänu Euroopa riikide waheseisamisele kaotati õnne kombel orjus ja pärismaalased rõõmustawad wabaduse üle. Nad on wabad, kuid jeda ainult teatud mõttes. Neid ei wõi warastada ja ära wiia, neid ei wõi weoloomadeks tarwitada, üles osta ega juurtel orjaturgudel edasi müüa. Aga ometi on pärismaalased veel orjuses, nad on hirmsates patu ja ebauju ahelates. Ainult Kristus wõib neid wabastada ewangeliumi läbi.

Suwitaw oli waadata tööd misjonijaamas ja niikaugele kui umbes ühejuguine töö kõigis misjonijaamades ulatub, jutustan ma küllaskäigust ainult ühes misjonijaamas.

Oli reede õhtu, wähe aega enne päikese loojenemist, kui jõudsime Kfidzu misjonijaama. Meid wõeti wastu suure waimustusega meie misjonäride, õe ja wenna Sproge, õe M. Morgani ja õe Ellingworthi poolt. Wend Ellingworth, Tanganjika misjoni juhataja, oli meiega kaasas; ta oli juba Zaboras, wiimasel raudteejaamas, meiega kokku saanud.

See oli esimene hingamispäew, mida ma mööda saatsin Aafrika õde-wendade juures.

Umbes 75 isikut oli hingamispäewakoolis kohal, ja see tegi meie Issandale häädmeelt näha,

millise huwiga pärismaalased olid õppetüki juures ja millist tulidust nad näitasid wastates küsimustele. Mõned naabruses elawad paganad wõtsid ka sellest koosolekust osa. Üks asi awaldas hingamispäewakoolis minule sügawa mulje ja ma leidsin hiljem, et see ei ole enam kaua mitte ainuke Ida-Aafrikas: Pärismaalased toomad ohwri ja annetawad hoolimata oma wähesest sisetulekust rohkesti misjoni jaoks. Nende anded tarwitatakse selleks, et pärismaalaste õpetajaid toetada mõne uue juguharu keskel uutel piirkondadel. Kfidzu hingamispäewakooli eesmärk oli iga hingamispäewal koku panna umbes neli krooni. Siia ei ole juure arwatud misjonäride annetus. Nad wõtsid ette oma eesmärgi saawutada. Hingamispäewakooli lõpul teatab juhataja, kes pärismaalane, et eesmärgist puudub veel ligi 50 senti. Ta küsis: „Mis peame nüüd tegema?“ Seal tõusis üks wana mees üles ja ütles: „Andkem nii kaua kui eesmärk on käes.“ Mõne minuti jookkul oli see saawutatud. Mõned andsid wiis, teised kaks või kolm senti (nende raha arwatud umbes meie raha järele).

Kui meie arwesse wõtame nende inimeste suurt waesust ja sellele mõtleme, kui wähe neil on raha ja kui wähe neil on võimalust raha teenida, siis peame järele andma, et paljud meie hingamispäewakoolid kodumaal seisawad Aafrika hingamispäewakoolidest kaugele taga. Nad hindawad ewangeliumi, sest nad on selle headust näha saanud ja nende soov on, et ka teised sellest õnnistusest osa saaksid.

Pühapäewa hommikul waatasime pealt misjonäride praktilist tööd. Kohe pärast hommikueinet pöördusime misjonäride kodu lähedale ehitatud wäikesse waeste apteeki. Seal leidsime õe Sproge, kes hoolega ametis ettevalmistusi tegemas haigete wastuwõtmiseks. Inimesed hakkasid juba tulema. Me nägime ühte ema oma wäikesse, wäga haige lapsega. Tal oli kõrge palavik. Tema keha oli üleni täis wille. Lapse kaela ümber rippusid nõialt ostetud amuletid, mis aga ei wõimaldanud lapsel paranemist. Müürid olid nad kaugele siia tulnud, et näha, kas misjonär wõiks aidata. Tulijatest olid mõned, kes tõelikult armetult välja nägid. Neil olid sügawad, haigewad haawad, mida oli tarmis puhastada ja siduda. Kogu keha peal oli neil paisid, ifegi silmadel. Neid waejaid, wilekusse sattunud inimlikke olemusi aidata ja neile kergendust valmistada, on ühe misjonäri elu walguskülg. Issand õnnistab ka nende tööd ja kingib neile hinge juure. Õde Sproge ühes pärismaalasest abilisega rawitseb siin iga päew 20—50 haiget.

Kfidzus on meie kool, kus koolitatakse õpetajaid Tanganjika jaoks. Wend Sproge on selle kooli juhtimise eesotsas ja õde Morgan aitab õppetöös. Kui meie wiibisime selles misjonijaamas, siis ei olnud koolitööd, sest õpilased olid kooli wahetajaks

lahkunud. Meie õed-wennad ootavad igatahes saama hea arvu noori inimesi, kes lasewad enmast koolitada õpetajaks. Meil on Tanganjikas tarwis pärismaalasteist õpetajaid, kes lähetsid wälja küladesse ja oma rahwale näitaksid õndsuse teed.

Õde ja wend Sproge olid rahul oma tööga ja nende lapsed kosuwad hästi mustade laste keskel.

Siljem räägime enam sellest, mida meie pimedal maajaol kuulsime ja nägime.

Minu armsad õed-wennad, paluge iga päew meie misjonäride pärast, et Jumal wõiks nende jõupingutusi õnnistada ja nad wõiksid weel palju hingi wõita tema riigi jaoks.

G. A. Lindsay.

Meie hospital Briti Ida-Aafrikas.

Juba mõni nädal waldas meid kõiki, juuret kui wäikeist, reisipalawik. Pärast seda, kui olime wiisteist kuud olnud Nidzus, pidime mõned nädalad weetma meie ilusas, 6020 jalga merepinnast kõrgemal, Naturu liidu asukohas ja samal ajal ette wõtma mõnesugused terwise parandused. Me rõõmistasime teel leides, et reis wiisteist kuud pärast Aafrikas elamist on palju mõnusamaks muutunud, sest meie ise olime selle aja jooksul muutunud paremateks aafrikaanlasteks. Inglise keel oli nüüd meile kõigile woolawam ja meie kisuaheli keele tundmine wõimaldas meile joowitud abi teenijate waimude poolt, kes siin ilma eradita on neegrid. Maastik reisir Tanganjika piirkonda oli wähe meeldiw. Põud ja rohutirtsud on sel aastal palju lootusi häwitunud. Minult siin ja jääl wõis näha rohelist laike, just kui kõrwe oasides, mis filmale rõõmu walmistaksid. Aga Riikumus, kus me kahetümnehatunnilise ilusa jõidu järele jõudsin Wiktooria järwe juure, oli kõik ilus roheline.

Nüüd pidime siit mootorpaadiga sõitma üle Kawirondo lahe, et saada meie Kendu hospitali Gendias. Nimi Gendia on ka Baltimaal tuntud, sest 1925. aastal annetasime ka meie ohwrinädalal selle hospitali ehituse jaoks. Nüüd pidin ma oma filmaga nägema, misugust wilja on kandnud need anded.

Kulus üle kahe tunni sõites üle lahe, mis waike ja tasane kui peegel. Päike oli sõbralikult peitnud pilwede taha, mille üle me ei olnud mitte wähe rõõmsad ja tänulikud, sest me wõisime rahulikult ja kaitseprillideta seirata oma otswate pilwudega üle weepeelgi. Aga meie otsw film ei wõinud filmata ühtki krokodilli ega jõehobust. Minult tagajõidul märkasime ühe krokodilli selga. Kuna päike oli end ära peitnud, siis ei saanud meie otswitawad loomad päewituda. See on kord juba maailmas: igal asjal on kaks külge. Kas meil ei olnud rõõm ülesõidul, et meid ei waewa lämmatavad päikesekiired, aga nii meie pidime krokodillide ja jõehobuste nägemisest ilma jääma.

Kui meie peatuspaigale Kendus lähenesime, siis nägime wenda Dr. Madgwicki ja tema wäikest tüdruku meile wastu lehitamas. Juba kaldalt wõi-

sime näha meie Gendia misjonijaama, mis asub künnal. Hospital aga jäi weel meie pilwude eest warju.

Selles piirkonnas waluode keskel on rõõmukoolitus, mida meie misjonärid on toonud, wõtnud kindla käigu. Ühel aafrikalise mõõtmise järele wäikesel maa-alal on nüüd üle 3000 pärismaalastest kriptlaste. Üle 8500 liiget on hingamispäewakooli ja 12.679 õpilast käib meie koolis, mis on siin ristiusu taimelawad.

Siljuti ma lugesin ühte reisirjeldust „Dössijsche Zeitung“ korrespondendi julest, kes ka siin meie tööd nägi, kuid kahjuks ei ole misjoni sõber, järgmise otswu meie tööst: „Nii wähe kui ma üldse misjoni kasulikkust hindan Aafrika pärismaalaste seas, nii palju on mul imestust misjonäride lõpmata enastjalgawa töö wastu. Pääle selle on nad suurem jagu wäga mõnusad inimesed ja parimad pärismaalaste komete ja harjumuste tundjad.“

Kindlasti teeb rõõmu, kui ka misjoni põlgajad selle õnnistusriikast mõju kinnitawad. See tuleb meele õnnistegija sõnu: „Paistku teie walgus inimeste ees, et nemad teie häid tegusid näewad ja austawad teie Isa, kes taewas on.“

Ma näen, me oleme omaist mõttest kõrwale kaldunud, aga ma loodan, et see mitte ilma asjata ei olnud. Nõnda siis jälle tagasi hospitali juure, kuhu me ju õieti tahtsinegi jõuda. Wend Madgwick tõi meid mõne minuti jooksul autoga hospitali juure. Kui me jõudsin künnale, siin wõisime hospitali ehitiste puna näha läbi puude rohelist. Aastal 1925 oli siin weel metsik aafrikaline wõsastik. Täna näeme arwu keni, ühefordseid ehitisi istutatud puude ja lillede keskel. Ümberringi on hoolsasti kordasjatud teed ja jalgrajad, mis wiitawad ilusasti ja puhtasti ehitatud neegri majakeste juure, kes on nüüd abilisjed meie hospitalis. Ühel arstil ja kahel õel on wõimata sed tööd ära teha, mis siin ette tuleb. Edasi näeme eraldi terwe rea wäikeste õnnikeste, need on pidalitõbiste õnnikesed, kes siin paranemist otswad ja seda ka wäga tihti leiawad. Kui üks niisugune õnn wabaneb, siis põletatakse see maha ja ehitatakse selle asemele uus.

Milline wägew kuulutus on ometi see paik! Tõesti üks linn mäe pääl, mis ei saa warjul olla. Selle läbi, et me toome paljudele tuhandetele enastjalgawa armastuse läbi kehaliht terwiht, tasandatakse ka pärismaalastele kergemini teed Jumala juure ja paljud leiawad siis paranduse ka hingele.

Kui ma siin hingamispäewal hingamispäewatooli klassides ja jutluste ajal nägin nelijada puhtalt ja korralikult rietatud mustanahalist öde-wenda hoolega õppiwat ja palwes kuulawat, siis pidin mõtlema sellele waatepildile, mida pakkus meie silmadele peatuskoht Kõndus: Sulf alasti ja poolalasti kehhi, kes kutsujumise pääle higimõretawalt ja nürimeelselt oma koormaid kandsid, et teenida mõni sent, mida ära tarwitada tubaka ja alkoholi

jaoks. — Nad on alatute kirgede orjad, kes rõõmuta ja lootusetata omad päewad saadawad mööda. Tõesti, siin mõib tunda ja näha õige ristiusu õnnistust ennemini ja terawamini, kui kodumaal.

Sel tunnil ma soowisin, et kõik armjad öde-wendmad kodumaal, kes sellest suurest awitamistööst meie Õnnistegija nimel osa wõtawad, mõiksid näha seda wahet ja sellega ka oma ohwri ja waewa wilja juba siin maa peal. Ometi paljudele jääb see küll kuni nägemiseni igawikus ainult lootusepildiks. Kuid palwetagem selle pärast: Issand, kinnita meie jagedasti wäsinud käsi sinu ülesande täide wiimiseks, et me kõik pea näekime sinu õnnistust.

Kõndu hospitalis, augustikuus 1931.

A. Spröge.

Oled sina walmis aru pidama?

Warsti kaowad õhtuwarjud ja wana aasta läheb mööda. Jälle tuleb meile mõte, kas oleme meie walmis möödunud aasta üle aru pidama? Ja nii möödub meie elu ühest aastast teise ja ifka lähemale eesihile — lõpule, millesse on koondatud kõik elunähted, mõtlemine, piirdumine ja tegutsemine; kus unustatu tuuakse esile ja warjatu tuleb ilmsiks; kus meie otjustus on igawese tähendusega; kus paljud peawad kuulma: „Sind on waetud ja kerge leitud olemat.“ Ka sinu üle mu armas hing tehakse otjus. Kui ettewaatlikult ja auartlikult peakime meie, minu armjad, elama! Elu on muutunud lobisemiseks. Palju öeldu ja tehtu kohta ei wõi meie anda head otjust. Meil on ainult üksford käia seda teed elus, seepärast puistake eluteele lilli ja ei mitte offkaid, külwake head seemet ja ei mitte umbrohtu. Me oleme saanud wäga palju Jumalalt ja meil tuleb selle üle aru anda. Issand on andnud meile jõu. Jes. 40, 29. Issand on andnud meile hästi õpetatud keele. Jes. 50, 4. Siidame, mis peab Issandat tundma. Jer. 24, 7. Ta on meile andnud oma käsud, et meie elu nende järele jeada. Egef. 20, 11. Ta on meile andnud hingamispäewa märgiks, mis tähendab tema peale, et tema on looja ja õndjakstegija. Egef. 20, 12. Ta on meile andnud mõista taewariigi salajaid asju. Mat. 13, 11. Ta andis meile õndsuse tundmise. Luk. 1, 77. Ta andis meile meelewalla Jumala lapsiks jaada. Joh. 1, 12. Ta andis meile oma Poja, et ta pidi olema meie lunastaja ja kuningas, ja et me pidime usu läbi tema sisse õndsaks jaama. Joh. 3, 16. Ta andis meile igawese elu. Joh. 10, 28. Uue käsufõna on ta meile andnud. Joh. 13, 34. Oma rahu on ta meile andnud. Joh.

14, 27. Wõidu on ta meile kindlustanud. 1. Kor. 15, 57. Ta annab meile troosti. 2. Tes. 2, 16. Ja siis peale selle ta annab weel armu armu peale. Joh. 1, 16. See ei ole weel kõik. Ta andis ka kõik, mis meil eluks selles maailmas tarwis läheb, sest Jumala anded on täielikud, need on igawese kui ka selle elu jaoks. Mis on eluks ja Jumala kartuseks, seda on ta meile andnud. 2. Petr. 1, 3. Esimesed annid on Jumala kartuseks ja weel on annid elu jaoks siin. Ta andis meile leiba, õli, hõbeda, kulla, willa ja lina ja aja. 2. Moos. 20, 8—11. Selle kõik on iga üks jaanud Issandalt. Ja selle kõige üle peame sel päewal aru pidama. Lihti tulewad meile mõtted, et meie oleme nii waesed ja meil on nii wähe, aga meie unustame, et meil elu jaoks on küllalt, rohkem ei ole meil tarwis. Sed-wennad, saame aru, et nagu see aasta on lõpule jõudnud, nii lõpeb kõik. Ja arupidamine tuleb isandate Issanda ees. Mida me wõime öelda möödunud aastast? Kas on kõik hästi? Kui mitte, miks siis mitte? Kas meie tahame oma wead finni katta, neid püüda unustada, siis ei kustutada neid mitte. Tulge minu juure, üttele armas Õnnistegija, ma tahan teile hingamise jaata, õppige minust, siis leiate rahu. Wõta uut julgust, armas hing! Ära tõmbu kartuseit tagasi, sest Issand armastab sind ja tahab sulle kõik andeks anda. Ära lahku Jumalast! Jes. 1, 18. Usalda tema sõna, ela uut elu, jäta kõik oma patud maha, alga puhast lehekülge elu raamatus. Astu uude aastasse julguse, armastuse, usu ja andeksjaamisega.

L. L. Babienco.

Armsjad noored!

Jumala õnnistust teile termituseks!

Rõõmus aeg ligineb, tahame end siis õieti hästi selleks ajaks ette valmistada. Me kõik ootame noorte kongressi suure põnevusega. See on esimene niisugune kongress meie unioonis, seepärast soovime ka, et ta osutuks heaks õpetlikuks ja õnnistusrikkaks. Soovime ka, et kõik noored tuleksid jellele kongressile, ütleme neile kõigile „tere tulemast“. Paljudel on muidugi ees mitmesuguseid raskusi. Üheks suuremaks raskuseks on rahapuudus. Terwe maailm kiitab rahapuudust! Paljud alustatud ettevõtted jäetakse pooleli. Kas meie peamiseks ka jätma pooleli oma noorte kongressi ja laulupüha läbiviimise? Ja mis suguse ajani? Millal muutub aeg paremaks? Ei, armsjad noored, seda ei taha me teha, vaid tahame koondada kõik jõud, et teha meie noorte kongressi

õige tagajärjerikkaks. See on meie soov ja püüdmine. Me loodame teie peale, armsjad noored! Tulge appi!

Meil on määratud lehtede levitamise sõjakäik 19. detš. kuni 10. jaanuarini 1932. a. Müüid kütjume teid kõiki üles seda aega õieti ära kasutama. Raha, mis teie lehtede levitamise läbi saate, tarvitatakse ka teie oma jaoks. See raha aitab palju kaasa, et teha noorte kongressi ja laulupüha tagajärjerikkaks ja võimaldab nii mõnelegi osa võtta neist aulistest koosolekuteist.

Sellele aulisele ettevõttele kütjume teid üles, armsjad noored; tehke kõik, mis juudate. Olge usinad lehtede levitamises ja tehke kindlaid plaane kongressiist osavõtmiseks.

Soovin Teile palju Jumala õnnistust!

Teie wend Issandas E. T. Vabienco.

Misjonitunni kawa

2. jaanuaril 1932.

1. Alguslaul ja palwe.
2. Koorilaul või muusika.
3. Ette lugeda aruanne viimaseist tunnist.
4. Aruanne liikmete misjonitööst möödunud kuul ja aastal.
5. Piibliuurimine: „Jumala rahwas walgusenäitaja maailmale.“
6. Ülestutse, end rohkem pühendada Jumalale ja Tema tööle eelseiswal aastal.
7. Liikmetele lewitamiseks ja piiblitundide pidamiseks piiblikaarte wälja jagada.
8. Koorilaul, muusika või salmit.
9. Lasta liikmeid palwetada ümbruskonna misjonitöö pärast.
10. Lõpulaul ja palwe.

Jumala rahwas walgusenäitaja maailmale.

1. Mis suguse töotuse andis Issand Abrahamile tema järeltulewa soo kohta? 1. Moos. 22, 18.
2. Keda mõeldakse selle „seemne“ all? Wastus: Kristust. Gal. 3, 16.
3. Millist imelist pärimuse tõsiasja sisaldab see töötus? Gal. 3, 7—9, 29.
4. Mis on Jumala plaan nendega, kes on selle töotuse osalised? Jes. 27, 6.

5. Milline tähelepanemiseväärne eestuju jumalarahwa mõjust paganlikule maailmale on näidatud Pühas kirjas.

Wastus: Kuningas Saalomoni tuulsus „Jehoowa nime pärast“. 1. Kun. 10, 1—9, 24.

6. Kas meil on mõnda näitust sellest, kus Jumala rahwas on eesinud õige walguse näitamisel maailmale?

Wastus: Selles asjas on eesinud üks Saalomoni järeltulijaid. Jes. 39, 1—8.

7. Mis sugune oleks olnud tulemus, kui Jumala rahwas oleks olnud ustaw oma ülesandes maailmale walguse näitamises?

Wastus: Wõit, rahu ja rahuldus. Saul. 81, 13—16.

8. Mis ootab Kristus oma järelkäijatelt Uue Testamendi ajajärgul? Et nemad oleksid „maailma walgus“ ja et nende „head teod“ juhiks Jumala austamisele. Matt. 5, 14, 16.

9. Mis sugune wastutus lasub Jumala rahwal praegusel ajal.

Wastus: Iksikil tunnistus tõelisest usust Kristus Jeesusesse ja wiia ewangeliiumit kõigile rahwastele ning neid teha Kristuse järelkäijateks. Apt. 1, 8; Matt. 28, 18—20.

Hind 8 senti.

Wäljaandja: G. P. Adw. K. Eesti Liit. Tellimised kui ka rahasaadetised saata Mary Saks'ale. Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas.

Wastutaw toimetaja: M. Bärengrub, Merepuiestee nr. 14-a, Tallinnas. Abitoimetaja: E. Mägi.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühikuse trükkkoda. Pilt t. 2. 1931.